

Världens första globala balansräkning visar att en oproportionerligt stor förmögenhet är låst i Sveriges offentliga sektor

Idag presenterar McKinsey Global Institute (MGI), McKinsey & Companys globala tankesmedja, en unik rapport. [“The rise and rise of the global balance sheet: How productively are we using our wealth?”](#) är den första i sitt slag att producera en balansräkning för världsekonomin i sin helhet, ett nytt perspektiv för att mäta ekonomiskt välbefinnande. Det öppnar för en ny form av transparens, med fokus på nettoförmögenheten istället för BNP som främst visar hur mycket pengar som spenderats. Resultatet visar att nettoförmögenheten tredubblats under de senaste 20 åren. Sverige har haft näst snabbast ökning efter Frankrike, men fördelningen är oproportionerlig där svenska staten äger en betydligt större andel än hushållen jämfört med andra länder. Trots att nettoförmögenheten har ökat i värde så har kapitalets rörelseavkastning minskat under tidsperioden.

Det har under årtionden debatterats livligt om bruttonationalprodukten – BNP – är ett tillräckligt mått för att mäta ett lands eller världsekonomis hälsa och välbefinnande. Därför har McKinsey analyserat samtliga fyra sektorer som utgör vår gemensamma ekonomi, dvs. hushålls, företags, den finansiella och offentliga sektorns balansräkningar för att ge en bild av hur samhällets tillgångar är fördelade.

Rapporten visar bland annat att priset på de samlade tillgångarna i Sverige har ökat med 50 procent de senaste 20 åren utöver den prisökning som skett till följd av inflation. 77 procent av Sveriges tillgångar finns låsta i fastigheter där priserna tredubblats under tidsperioden. Samtidigt som värdet på tillgångar har ökat har kapitalets rörelseavkastning minskat.

- Om vi ser till länders balansräkningar får vi en helt annan bild över var tillgångar finns, hur de växer och hur produktiva de är. Vi ser exempelvis att i bästa fall används endast en fjärdedel av tillgångarna och hälften av skulderna för investeringar, och tre fjärdedelar av våra förmögenheter är låsta i fastigheter. Genom att använda en större del av våra tillgångar för att lösa vår tids största utmaningar så som klimatkrisen skulle inte bara rädda planeten utan också förhindra att värdet på våra tillgångar minskar, säger Jan Mischke, medförfattare och partner, McKinsey.

Rapporten visar även att Sverige, jämfört med det globala genomsnittet, har en oproportionerligt stor andel av förmögenheterna låsta i offentliga sektor - hela 20 procent av Sveriges förmögenhet tillhör staten. På topplistan för hur stora statens tillgångar är i förhållande till BNP rankas Sverige tvåa, efter Kina. Detta innebär att Sverige står starkt rustade för statsfinansiella kriser, men det innebär också att svenska hushåll har en relativt sämre ekonomisk ställning i förhållande till det offentliga och därmed kan vara mindre stöttåliga mot kriser utan hjälp från offentliga system.

- Våra gemensamma förmögenheter i den offentliga sektorn lever ett undanskymt liv. Hur väl de används och investeras blir sällan belyst. Denna rapport är helt unik och sätter fokus på nettoförmögenheten och därmed på en av de viktigaste resurserna vi har att använda för att möjliggöra klimatomställningen och en hållbar ekonomi efter pandemin - balansräkningen. Offentliga tillgångar är i samma storleksordning som värdet på hela Stockholmsbörsen, osynliga värden som förvaltas åt svenska skattebetalare. Förvaltad

på ett professionellt sätt kan offentliga tillgångar hjälpa till att bygga ett hållbart samhälle, utan att behöva ta från skattemedel eller bidra till en ökad statsskuld, säger Dag Detter och Stefan Fölster, författarna till [Public Wealth of Nations](#).

I rapporten presenterar McKinsey tre scenarion om hur framtiden kan utvecklas:

- Scenario ett innebär ett permanent högre välstånd i förhållande till vår inkomst tack vare att räntorna fortsätter vara låga och priset på tillgångar fortsätter på samma höga nivåer.
- I scenario två sker en nedåtjustering av priset på tillgångar likt det som skett flera gånger historiskt.
- Det tredje scenariot innebär att det välstånd som byggts upp används för att skapa värde och exempelvis investera i hållbarhetsprojekt för att höja produktiviteten till att ligga mer i linje med värdet på tillgångarna.

Om rapporten:

Rapporten baseras på data från tio länder, Australien, Kanada, Kina, Frankrike, Tyskland, Japan, Mexiko, Sverige, Storbritannien och USA, som tillsammans motsvarar 60 procent av alla inkomster globalt. Analysen tittar på hur värdet på tillgångar har förändrats under perioden 2000 till 2020.

Kontaktinformation:

Jessica Ölvestad
Head of Communication Nordics
jessica.olvestad@mckinsey.com
072-8867502

Victor Grundén
Prime Weber Shandwick
victor.grunden@primegroup.com
070-7371160

McKinsey är ett globalt managementkonsultföretag som hjälper organisationer att skapa tillväxt som är både inkluderande och hållbar. Vi finns i 130 städer och 65 länder, och arbetar med klienter i alla sektorer för att lösa komplexa problem och möjliggöra positiv förändring. Med nya arbetssätt och ny teknologi som grund ger vi organisationer färdigheter som skapar långsiktigt värde för omvärlden, organisationen och medarbetare för att de ska stå starka nu, och framåt.